

محیط زیست، بستر گردشگری مسئولانه

۱. گردشگری را تعریف کنید.

پاسخ: سفر و فعالیتی که خارج از محل زندگی انجام می شود و فرد برای حداقل یک روز و حداکثر یک سال جهت تفریح و اهدافی دیگر در مکانی غیر از محل زندگی اقامت و گشت و گذار می نماید.

۲. مهم ترین اهداف گردشگران خارجی و داخلی از سفر به ایران را نام ببرید.

پاسخ: انواع جاذبه های طبیعی، فرهنگی و تاریخی در ایران، علاوه بر گردشگری داخلی، هدفی ارزشمند برای گردشگری خارجی به شمار می رود.

۳. مزایای توسعه منطقی گردشگری را بنویسید.

الف- گردشگری نقش مؤثری نیز در شکوفایی اقتصادی، فرهنگی و سیاسی کشورهای میزبان ایفا می کند. از زمان ورود یک گردشگر، او برای تأمین غذا و اقامت، رفت و آمد، تفریح و گشت و گذار، خرید سوغات و دیدن جاذبه های یک منطقه هزینه می کند.

ب- ارائه خدمات گردشگری، ایجاد فرصت هایی برای جذب سرمایه و مشاغل نوین مانند تأسیس مهمان پذیرها (بزرگ و کوچک) مراکز پذیرایی، شرکت های خدمات مسافرتی و گردشگری و... در جوامع میزبان می شود.

۴. گردشگری با چه عواملی رابطه تنگاتنگ دارد؟

پاسخ: گردشگری با امنیت سیاسی، اقتصادی و احترام متقابل رابطه تنگاتنگی دارد.

۵. چرا گردشگری از بعد فرهنگی و اجتماعی مهم است؟

پاسخ: سردشگری از بعد فرهنگی و اجتماعی نیز مهم است، زیرا جوامع و کشورهای میزبان می توانند از طریق گردشگران به ترویج زبان، فرهنگ و رسوم اجتماعی خود بپردازند.

۶. دونه نمونه از نحوه برخورد با جاذبه های گردشگری را بنویسید.

پاسخ: الف. برخورد منفی مانند گروه های افراطی تکفیری مانند داعش در کشورهای عراق، سوریه منطقه حجاز آثار تاریخی بی شماری را نابود کردند.

ب. برخورد مثبت مانند شهرستان شوشتر، به واسطه وجود سازه های آبی تاریخی و سایر اماکن فرهنگی و توجه مسئولان در حال حاضر با ظرفیت سازی لازم به یکی از اهداف گردشگری ایران تبدیل شده است.

۷. پیشینه گردشگری در ایران را توضیح دهید.

پاسخ: ایران یکی از کشورهایی است که قدمت طولانی در گردشگری دارد. موقعیت جغرافیایی، تنوع نژادی، زبانی، قومی، فرهنگی، جاذبه های طبیعی و متنوع و همچنین ویژگی های اخلاقی مردم و علاقه به سیر و سفر از عوامل اصلی گردشگری در ایران محسوب می شود.

۸. کاروانسرا را تعریف کنید.

کاروانسراها منازلی در بین مسیرهای طولانی بودند. مردم و کاروان های تجاری در این منازل اقامت می کردند. این کاروانسراها امکانات متفاوتی داشتند.

۹. وضعیت امروزی کاروانسراهای ایران چگونه است؟

پاسخ: امروزه با بازسازی برخی از این کاروانسراها آنها را به محل اقامت مسافران تبدیل نموده اند.

۱۰. روزآشتی با طبیعت چه روزی است؟ پاسخ: سیزده به در، روز آشتی با زمین و طبیعت است.

۱۱. سفرنامه نویسی چیست؟

پاسخ: سفرنامه نویسی سبکی ادبی است که در آن شخص، دیده‌ها، شنیده‌ها، جزئیات، احساسات و رخداد‌های دوران سفر را برای دیگران می‌نگارد.

۱۲. آثار نامطلوب گردشگری بدون برنامه ریزی و مدیریت را بنویسید.

پاسخ: - الف گاهی گردشگران بناهای تاریخی را تخریب می‌کنند. برای مثال قطعه‌ای از یک اثر تاریخی را برمی‌دارند و به عنوان یادگاری با خود می‌برند. آثار هنری را از مساجد، صومعه‌ها، کلیساها و معابد برمی‌دارند. کاشی‌ها را از دیوارها در می‌آورند و نام خود را روی دیوارهای باستانی و آثار طبیعی حک می‌کنند. از اصلی‌ترین پیامدهای حضور گردشگر، ایجاد تغییرات و تخریب‌ها در چشم‌اندازها و منظرهای طبیعی است که قطعاً در درازمدت نقشی اساسی در تغییر محیط زیست هر منطقه دارد.

ب- استفاده بی‌رویه از منابع طبیعی، آب و سایر اجزای زنده و غیره زنده محیط زیست می‌تواند یکی دیگر از آثار نامطلوب گردشگری بدون برنامه ریزی و مدیریت باشد.

- پ در برخی از مناطق گردشگری، انواع اماکن اقامتی، مجتمع‌های گردشگری و تجاری ساخته می‌شوند که بدون توجه به شرایط طبیعی و توان محیط زیست توسعه می‌یابند. گاهی اوقات ورود به پهنه‌های بومی شرایط را برای مردم محلی نیز غیر قابل تحمل می‌کند.

۱۳. بوم گردشگری چیست؟

بوم گردشگری یک مسافرت مسئولانه به مناطق طبیعی است که محیط زیست را حفظ می‌کند و در ارتقای سطح زندگی مردم محلی نقش بسزایی دارد.

۱۴. انواع بوم گردشگری را بنویسید.

بوم گردشگری انواع مختلفی از گردشگری را شامل می‌شود که می‌تواند حتی یک سفر علمی

یا گذراندن تعطیلات آخر هفته در حومه یک شهر یا روستا باشد. تمام انواع گردشگری به نوعی می توانند در طبقه بندی بوم گردشگری بگنجانند.

۱۵. درچه صورتی بازدیدازمکان های تاریخی و باستانی ازمصادیق بوم گردشگری است؟

پاسخ: بازدید از مکان های تاریخی و باستانی با انواع فرهنگ ها و قومیت ها که جنبه های زیبایی شناختی و فرهنگی دارد، اگر سازگار با حفظ و حمایت از محیط زیست باشد نیز از مصادیق بوم گردشگری است.

۱۶. سه ویژگی بوم گردشگری را بنویسید.

پاسخ: الف سفری که حامی حفاظت از تنوع زیستی و محیط زیست و با حداقل آثار نامطلوب محیط زیستی باشد.

ب. سفری که برای جوامع میزبان محلی سودمند باشد.

پ: سفری که به درک و فهم عمیق از طبیعت و محیط زیست منجر شود.

۱۷. مناطق تحت حفاظت ایران توسط سازمان محیط زیست کشور را نام ببرید؟

- الف پارک های ملی

- ب آثار طبیعی ملی

- پ منطقه حفاظت شده

- ت پناهگاه حیات وحش

۱۸. پارک ملی را تعریف کنید.

پاسخ: به محدودهای از منابع طبیعی کشور گفته می شود که نمایانگر نمونه های برجسته ای از مظاهر طبیعی ایران است. پارک های ملی به منظور حفظ و ایجاد محیط مناسب برای تکثیر و پرورش جانوران وحشی و رشد رستنی ها در شرایط کاملاً طبیعی تحت حفاظت قرار می گیرند.

۱۸. منطقه حفاظت شده را تعریف کنید.

پاسخ: اراضی که از نظر حفاظت دارای ارزش استراتژیک است و به منظور حراست، ترمیم و احیای حیات جانوری و گیاهی و جلوگیری از انهدام تدریجی آنها انتخاب می شوند. این مناطق که نسبتاً وسیع هستند برای فعالیت های تفرجگاهی و گردشگری براساس مقررات و محدودیت های تنظیم شده مورد استفاده قرار می گیرند.

۱۹. پناهگاه حیات وحش را تعریف کنید.

پاسخ: مناطقی از انواع زیستگاه های نمونه اند که برای حمایت از جمعیت گونه های حیات وحش که اهمیت ملی دارند، انتخاب می شوند. این مناطق، محیط های مناسبی برای فعالیت های آموزشی و پژوهشی محسوب میشوند. فعالیت های گردشگری کنترل شده و در ابعاد محدود در پناه گاهها مجاز است.

۲۰. برخی از قوانین و مقررات مناطق حفاظت شده ایران را بنویسید.

- تیراندازی و شکار در پارک های ملی ممنوع است.
- چرای دام، قطع درختان، بوته کنی، تجاوز و تخریب محیطزیست و به طور کلی هر عملی که موجب اربین رفتن رستنی ها و تغییر بومسازگان (اکوسیستم) شود، در پارک ملی و آثار طبیعی ملی ممنوع است.
- هرگونه بهره برداری در پناهگاه های حیات وحش و مناطق حفاظت شده بدون مجوز ممنوع است.
- ورود به مناطق تحت حفاظت و عبور از آنها به استثنای جاده های عمومی تابع سازمان حفاظت دستورالعمل محیطزیست خواهد بود.

۲۱. توسعه پایدار چیست؟

پاسخ: توسعه پایدار توسعه ای است که نیازهای فعلی جامعه را برآورده می سازد، بدون آنکه به نیازهای نسل های آینده صدمه ای وارد شود.

۲۲. گردشگری پایدار چیست؟

گردشگری پایدار به معنای رسیدن به رشد در شیوه حفظ طبیعت، محیط زیست، فرهنگ،

تاریخ و تمدن در جوامع است. میان گردشگران، جوامع میزبان، جاذبه های گردشگری و محیط زیست، ارتباطی متقابل و پیچیده وجود دارد.

۲۳. گردشگری مسئولانه یعنی چه؟

گردشگری مسئولانه یعنی همانطور که ما وقتی به مهمانی می رویم، خانه میزبان خود را آلوده یا تخریب نمی کنیم پس باید همین رفتار را هنگام گردشگری نیز رعایت کنیم. اگر چه بابت سفرمان هزینه پرداخت می کنیم، اما این موضوع باعث نمی شود که به میزبان بی احترامی کنیم یا خانه او را خراب کنیم. از طریق ارتباط بیشتر با زندگی مردم محلی و درک مسائل فرهنگی، اجتماعی و محیط زیستی، گردشگران لذت بیشتری می برند. مسئولیت پذیری هنگام گردشگری نشانه سطح فرهنگی و تربیتی یک جامعه است.

پایان